

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Podstawą do wyznaczenia obszarów wsparcia dla dwufunduszowego (EFRR, EFS)¹ Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020 (RPO WM 2014-2020) jest przede wszystkim Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze (SRWM), a także ustalenia przyjęte w projekcie aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Głównym celem Programu jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy, stanowi narzędzie realizacji polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.

➤ Osie priorytetowe Programu

Oś priorytetowa I Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce

Oś priorytetowa II Wzrost e-potencjału Mazowsza

Oś priorytetowa III Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości

Oś priorytetowa IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną

Oś priorytetowa V Gospodarka przyjazna środowisku

Oś priorytetowa VI Jakość życia

Oś priorytetowa VII Rozwój regionalnego systemu transportowego

Oś priorytetowa VIII Rozwój rynku pracy

Oś priorytetowa IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem

Oś priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu

Oś priorytetowa XI Pomoc Techniczna

EFRR

EFS

➤ Finansowanie Osi priorytetowych Programu z Unii (szacunkowe) w EUR

Oś priorytetowa	Wsparcie Unii	Wkład krajowy	Finansowanie ogółem
Oś priorytetowa I	278 217 130,00	122 577 288,00	400 794 418,00
Oś priorytetowa II	153 599 843,00	67 684 297,00	221 284 140,00
Oś priorytetowa III	213 369 786,00	114 777 613,00	328 147 399,00
Oś priorytetowa IV	324 359 153,00	99 788 691,00	424 147 844,00
Oś priorytetowa V	91 442 566,00	22 860 642,00	114 303 208,00
Oś priorytetowa VI	116 411 947,00	54 987 083,00	171 399 030,00
Oś priorytetowa VII	367 285 892,00	91 821 473,00	459 107 365,00
Oś priorytetowa VIII	137 885 055,00	34 471 265,00	172 356 320,00
Oś priorytetowa IX	172 375 061,00	43 093 765,00	215 468 826,00
Oś priorytetowa X	161 901 986,00	40 475 497,00	202 377 483,00
Oś priorytetowa XI	72 991 719,00	18 247 930,00	91 239 649,00
OGÓŁEM	2 089 840 138,00	710 785 544,00	2 800 625 682,00

¹ EFS - Europejski Fundusz Społeczny, EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

➤ **Opis I Osi priorytetowej Programu: Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce.**

Cel szczegółowy 1: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej.

➤ **Zakres wsparcia/przykłady projektów:**

- wsparcie infrastruktury badawczo-rozwojowej jednostek naukowych: rozbudowa lub modernizacja infrastruktury B+R jednostek naukowych w celu prowadzenia prac badawczych, odpowiadających potrzebom gospodarki, mających zastosowanie w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu.

➤ **Oczekiwane efekty:**

- uzupełnienia w istniejącej infrastrukturze B+R doprowadzą do szerszego zakresu i zwiększonej intensywności współpracy instytucji nauki z podmiotami regionalnej gospodarki oraz z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą;
- wsparcie w zakresie infrastruktury B+R wzmocni potencjał województwa do uzyskiwania wyników badań w dziedzinach kluczowych dla inteligentnej specjalizacji regionu, istotnych z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorstw, których wdrożenie pozytywnie wpłynie na ich rozwój i konkurencyjność, zarówno w skali kraju, jak i na poziomie międzynarodowym.

➤ **Główne typy beneficjentów:**

- jednostki naukowe,
- konsorcja naukowe.

➤ **Zestawienie głównych grup docelowych:**

- jednostki naukowe,
- konsorcja naukowe,
- przedsiębiorstwa.

➤ **Preferowane będą projekty, m.in.:**

- ujęte w Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej²;
- w zakresie infrastruktury B+R charakteryzujące się możliwie wysokim stopniem współfinansowania ze źródeł prywatnych na etapie realizacji lub utrzymania inwestycji;
- realizowane w partnerstwie, pozwalające na wykorzystanie przez ośrodki subregionalne potencjału Warszawy;
- promujące niskoemisyjność, oszczędność energii i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych.

Jednym z kierunkowych kryteriów istotnym do uzyskania dofinansowania będzie zgodność projektu z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami (zagadnienie zostało opisane na końcu broszury).

Nowe przedsięwzięcia mogą otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowią element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe w ramach wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007- 2014. Pozostałe kryteria wyboru projektów, które będą uwzględniane przez Komitet Monitorujący zostały opisane w Projekcie RPO WM 2014-2020.

Cel szczegółowy 2: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.

➤ **Zakres wsparcia/przykłady projektów:**

- projekty badawczo-rozwojowe;
- małe projekty badawcze;
- tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego;

² Lista przedsięwzięć umieszczonych na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej dostępna na stronie www.nauka.gov.pl.

proces eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych - konkursy związane z wyłanianiem nowych inteligentnych specjalizacji;

- rozwój regionalnego systemu innowacji, zapewniającego warunki do oddolnego procesu definiowania potrzeb i współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w obszarach inteligentnej specjalizacji w oparciu o Regionalną Strategię Innowacji dla Mazowsza.

➤ **Oczekiwane efekty:**

- zwiększenie liczby przedsiębiorstw podejmujących regularne działania na rzecz B+R i innowacji;
- poprawiony zostanie dostęp do działalności B+R i innowacyjnej poprzez dodatkowe źródła ich finansowania.

➤ **Główne typy beneficjentów:**

- przedsiębiorstwa,
- powiązania kooperacyjne,
- Samorząd Województwa Mazowieckiego, w tym w partnerstwie z:
 - instytucjami otoczenia biznesu,
 - jednostkami naukowymi.

➤ **Zestawienie głównych grup docelowych:**

- Przedsiębiorstwa,
- osoby i instytucje z województwa mazowieckiego.

➤ **Preferowane będą projekty m.in.:**

- zgodne z celami RIS³ w zakresie kooperacji, tj. przewidujące współpracę z innymi podmiotami, w szczególności z przedsiębiorstwami i instytucjami naukowymi;
- zgodne z założeniami polityki klastrowej zawartej w RIS;
- realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych i/lub wzmacniające współpracę sieciową;
- w przypadku projektów infrastrukturalnych - powiązane z realizowanymi pracami B+R;
- promujące niskoemisyjność, oszczędność energii i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych;
- promujące staże dla studentów i pracowników naukowych w przedsiębiorstwach.

Dofinansowane będą projekty zgodne ze strategią na rzecz inteligentnej specjalizacji regionu – jeden z kierunkowych kryteriów wyboru opisanych w RPO WM 2014-2020.

➤ **Opis II Osi priorytetowej: Wzrost e-potencjału Mazowsza.**

Cel szczegółowy 2: Zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych.

➤ **Zakres wsparcia/przykłady projektów:**

- e-usługi publiczne (front office), których wdrożenie będzie mogło być poparte przygotowaniem zaplecza informatycznego w danej instytucji (back office);
- informatyzacja jednostek w charakterze pomocniczym, gdzie nadrzędnym celem będzie świadczenie e-usług, e-administracja (w tym geoinformacja), e-zdrowie, e-edukacja, e-kultura;
- informatyzacja służby zdrowia, ze szczególnym naciskiem na wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej, dostosowującej działalność podmiotów leczniczych do znowelizowanych przepisów prawa. W ramach poddziałania istnieje możliwość realizowania projektów z zakresu świadczenia usług on-line, takich jak np. rejestracja wizyt, elektroniczne skierowanie, elektroniczna recepta czy elektroniczny dostęp do dokumentacji medycznej;
- elektroniczna administracja - zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów

teleinformatycznych, z informatyzowanie dostępu do informacji publicznej oraz udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych elektronicznie, umożliwiającą pełną interakcję z urzędem, czyli możliwość całkowitego załatwienia danej sprawy na odległość. Dodatkowo realizowane będą projekty w obszarze geoinformacji, mające na celu rozbudowywanie funkcjonalności już istniejących systemów. Istotne znaczenie będą miały działania niewprowadzające wprost nowych usług, ale tworzące dla nich warunki w celu poprawy ich jakości. Jednocześnie premiowany będzie dodatkowy efekt w postaci profesjonalnego przygotowania danych z rejestrów do ponownego ich wykorzystania przez obywateli i przedsiębiorców;

- ☑ e-kultura - projekty o charakterze zintegrowanym i zasięgu regionalnym, aby w sposób jak najbardziej kompleksowy przedstawiać społeczeństwu w formie interaktywnej wydarzenia kulturalne Mazowsza. Dodatkowo w ramach poprawy dostępu do zasobów kultury, planowane jest wsparcie informatyzacji bibliotek celem świadczenia e-usług dla obywateli; wykorzystanie TIK do obsługi procesów związanych z edukacją na uczelniach wyższych, celem świadczenia usług drogą elektroniczną, aby podnieść dostępność, jakość i efektywność kształcenia w regionie, jak np. rekrutacja przez Internet czy e-learning;
- stworzenie systemu mikrolokalizacji ułatwiającego dostęp do informacji w przestrzeni publicznej poprzez mobilne aplikacje dostępną bezpłatnie dla wszystkich potencjalnych użytkowników (w tym mieszkańców i turystów).
- digitalizacja dokumentów znajdujących się w archiwach urzędów gmin;
- zaprojektowanie i budowa systemu wsparcia usług opiekuńczych w oparciu o rozwiązania informatyczne i teleinformatyczne;
- zaprojektowanie i budowa narzędzia do wyceny wartości nieruchomości gruntowych.

☞ **Oczekiwane efekty:**

- wdrożenie nowoczesnych TIK⁴, dzięki którym społeczeństwo uzyska korzyści związane z otwartą i przejrzystą e-administracją, oferującą szeroki wachlarz usług dla obywateli i przedsiębiorców. Zwiększone wykorzystanie TIK dla świadczenia e-usług nastąpi również w obszarze usług publicznych dotyczących edukacji wyższej.

☞ **Główne typy beneficjentów:**

- administracja rządowa;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną;
- podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia - posiadające kontrakt z NFZ;
- spółki, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd terytorialny;
- **uczelnie wyższe;**
- instytucje kultury;
- organizacje pozarządowe;
- kościoły i związki wyznaniowe;
- JST funkcjonujące w ramach Porozumienie gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

☞ **Zestawienie głównych grup docelowych:**

- osoby i instytucje z województwa mazowieckiego,
- przedsiębiorstwa.

☞ **Preferowane będą projekty, m.in.:**

- zapewniające kompleksowe/zintegrowane podejście;
- o dużej skali i sile oddziaływania;
- w zakresie świadczenia e-usług, kompatybilne z urządzeniami mobilnymi;
- wykorzystujące model „chmury obliczeniowej”;

⁴ TIK – Technologie Informatyczne i Komunikacyjne

projekty realizowane w partnerstwie.

Jednym z warunków otrzymania wsparcia dla przedsięwzięcia, będzie kompatybilność z projektami w ramach POPC i POWER jak i współdziałanie z już istniejącymi/planowanymi projektami e-administracji na poziomie krajowym i regionalnym. Pozostałe kryteria wyboru projektów, które będą uwzględniane przez Komitet Monitorujący zostały opisane w RPO WM 2014-2020.

➤ **Opis III Osi priorytetowej Programu: Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości.**

Cel szczegółowy 2: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP.

➤ **Zakres wsparcia/przykłady projektów:**

- internacjonalizacja przedsiębiorstw poprzez wzrost eksportu towarów i usług;
- promocja gospodarcza regionu w wymiarze krajowym i międzynarodowym.

➤ **Oczekiwane efekty:**

- wsparcie ukierunkowane będzie na wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz promocję gospodarczą regionu;
- wsparcie przedsięwzięć prowadzących do umiędzynarodowieniu działalności gospodarczej przedsiębiorstw z terenu województwa mazowieckiego, tworzenia nowych modeli biznesowych dotyczących ekspansji na nowe rynki zbytu, a także polegających na opracowaniu i wdrożeniu kompleksowej oferty promocji gospodarczej regionu;
- zmiana niekorzystnego bilansu wymiany zagranicznej w województwie;
- wzmocnienie i utrwalenia pozytywnego wizerunku Mazowsza oraz Warszawy i ich potencjału w zakresie korzystnych warunków dla lokalizowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

➤ **Zestawienie głównych grup beneficjentów:**

- MŚP,
- jednostki naukowe,
- spółki celowe,
- powiazania kooperacyjne,
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- organizacje pozarządowe,
- samorząd gospodarczy.

➤ **Zestawienie głównych grup docelowych:**

- MŚP

➤ **Preferowane będą projekty, m.in.:**

- ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju, zgodne z inteligentną specjalizacją regionu;
- realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek sfery B+R i/lub wzmocniające współpracę sieciową;
- przyczyniające się do powstawania miejsc pracy;
- angażujące kapitał prywatny.

Wsparcie otrzymają m.in. projekty oparte na strategii biznesowej, identyfikującej działania mające na celu skuteczną internacjonalizację przedsiębiorstw. Pozostałe kryteria wyboru projektów, które będą uwzględniane przez Komitet Monitorujący zostały opisane w RPO WM 2014-2020.

➤ Opis IV Osi priorytetowej Programu: Przejście na gospodarkę niskoemisyjną.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii.

➤ Zakres wsparcia/przykłady projektów:

- budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

➤ Oczekiwane efekty:

- dywersyfikacja źródeł energii w kierunku energii odnawialnej pozwoli nie tylko ograniczyć emisję szkodliwych substancji do atmosfery, lecz także zapobiegać zjawiskom lokalnego niedoboru energii występującym na terenie regionu, zwiększając tym samym bezpieczeństwo energetyczne województwa. Dalszy rozwój OZE stanowić będzie znaczący potencjał wykorzystania nowoczesnych technologii;
- przyczyni się do tworzenia nowych „zielonych” miejsc pracy;
- większe bezpieczeństwo energetyczne regionu przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań i lokalnych potencjałów;
- ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery;
- zapobieganie zjawiskom lokalnego niedoboru energii występującym na terenie regionu.

➤ Zestawienie głównych grup beneficjentów:

- JST, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną;
- spółki prawa handlowego z udziałem JST;
- administracja rządowa;
- przedsiębiorstwa;
- uczelnie/ szkoły wyższe;
- jednostki naukowe;
- instytucje kultury;
- zakłady opieki zdrowotnej i podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia - zakontraktowane z NFZ;
- spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS-y (Towarzystwo Budownictwa Społecznego);
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- organizacje pozarządowe (w tym również podmioty działające w oparciu o przepisy ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym);
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne;
- podmiot, który wdraża instrumenty finansowe.

➤ Zestawienie głównych grup docelowych:

- użytkownicy indywidualni, przedsiębiorcy oraz sektor publiczny zainteresowany wsparciem zwiększenia udziału OZE w produkcji energii oraz rozwojem energetyki prosumenckiej,

➤ Preferowane będą projekty, m.in.:

- ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju/inteligentnych specjalizacji regionu;
- projekty tworzące „zielone” miejsca pracy;
- projekty przyczyniające się do upowszechnienia edukacji ekologicznej (w szczególności, zwiększające świadomość społeczną w zakresie OZE oraz energetyki prosumenckiej);
- projekty realizowane w partnerstwie będące efektem trwałej współpracy oraz akceptacji społecznej za pośrednictwem NGO, Lokalnej Grupy Działania (LGD).

Opis kierunkowych kryteriów wyboru projektów celu szczegółowego znajduje się w RPO WM 2014-2020.

Cel szczegółowy 2: Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

➔ **Zakres wsparcia/przykłady projektów:**

- wsparcie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych,
- budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w kogeneracji.

➔ **Oczekiwane efekty:**

- inwestycje prowadzące do uzyskania oszczędności zużycia energii, przyczynią się do ograniczenia kosztów energii, co przełoży się na utrzymanie na akceptowalnym poziomie obciążeń finansowych jej użytkowników, prowadząc do zmniejszenia zjawiska ubóstwa energetycznego.

➔ **Zestawienie głównych grup beneficjentów:**

- JST, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną;
- podmioty publiczne^{47 48}, których właścicielem jest JST lub dla których podmiotem założycielskim jest JST;
- spółki prawa handlowego z udziałem jst.
- przedsiębiorstwa (dotyczy tylko 3. Typu projektu: Wysokosprawna Kogeneracja);
- zakłady opieki zdrowotnej i podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia - zakontraktowane z NFZ;
- instytucje kultury;
- uczelnie/szkoły wyższe;
- jednostki naukowe;
- spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS-y;
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- organizacje pozarządowe (w tym również podmioty działające w oparciu o przepisy ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym);
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne;
- podmiot, który wdraża instrumenty finansowe.

➔ **Zestawienie głównych grup beneficjentów:**

- mieszkańcy województwa oraz instytucje i podmioty zainteresowane poprawą efektywności energetycznej infrastruktury mieszkaniowej i publicznej oraz kogeneracją.

➔ **Preferowane będą projekty m.in.:**

- promujące niskoemisyjność, oszczędność energii i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych;
- uwzględniające wykorzystanie OZE⁵⁵;
- wynikające ze Strategii OMW.

Istotnym kryterium wyboru (kierunkowe kryterium) będzie realizacja przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w oparciu o zidentyfikowany na podstawie audytu energetycznego optymalny zestaw działań dla danej inwestycji. Pozostałe kryteria wyboru projektów, które będą uwzględniane przez Komitet Monitorujący zostały opisane w RPO WM 2014-2020.

⁵ OZE – Odnawialne Źródła Energii

Inteligentna Specjalizacja Województwa Mazowieckiego⁶

Inteligentna specjalizacja – zidentyfikowanie i wybór dziedzin o największym potencjale, tych które mogą zapewnić przewagę konkurencyjną regionu (subregionu) na poziomie międzynarodowym i skoncentrowanie na nich wsparcia, w tym szczególnie w zakresie badań i rozwoju innowacji.

Na podstawie diagnozy potencjału naukowego, gospodarczego oraz społecznego, a także uwzględniając uwarunkowania zewnętrzne, zaproponowano następujące obszary posiadające największe możliwości rozwojowe:

Obszary gospodarcze (o profilu przemysłowym):

- sektor chemiczny,
- sektor medyczny,
- sektor rolno-spożywczy,
- sektor energetyczny,
- sektor IT,
- sektor budowlany.

Technologie wiodące:

- biotechnologia,
- technologie informacyjno-komunikacyjne,
- nanotechnologie,
- fotonika
- elektronika.

Procesy usługowe:

- usługi B2B,
- usługi B+R.

Horyzontalne dziedziny działalności:

- przemysł kreatywny.
- przemysł elektromaszynowy.

Szczególnie cennym zasobem regionu jest wysoka liczba jednostek naukowych i uczelni wyższych, realizujących szerokie spektrum badań. Wykorzystanie tego potencjału poprzez profesjonalizację usług B+R świadczonych przedsiębiorcom może stać się jednym z filarów przewagi konkurencyjnej województwa.

Duża różnorodność gospodarcza i naukowa Mazowsza skłania do wyboru specjalizacji stanowiących punkty stykowe wyłonionych obszarów, technologii i procesów, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców oraz wpisują się w trendy globalne. Obszary, procesy i technologie stanowią pewnego rodzaju sieć, w której koncentracja powiązań wyznacza inteligentną specjalizację regionu.

⁶ Inteligentna Specjalizacja Województwa Mazowieckiego stanowi załącznik nr 1 do Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Mazowieckiego 2014-2020 (aktualizacja Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2007-2015).

Inteligentna specjalizacja określona została na podstawie powiązań i sprzężeń zwrotnych między: poszczególnymi obszarami i procesami, poszczególnymi technologiami wiodącymi, obszarami gospodarczymi i procesami usługowymi a technologiami wiodącymi.

W związku z powyższym wytypowano cztery obszary specjalizacji regionalnej Mazowsza:

- **Wysoka jakość życia**; rozwiązania technologiczne i organizacyjne wykorzystywane do świadczenia usług społecznych, w szczególności w zakresie edukacji, zdrowia, bezpieczeństwa, pracy i spędzania czasu wolnego; działania ukierunkowane na stymulowanie innowacji społecznych, rozwój kapitału społecznego i przeciwdziałanie negatywnym skutkom polaryzacji rozwojowej regionu.
Celem będzie wzrost atrakcyjności województwa jako miejsca do życia i rozwoju mieszkańców oraz zmniejszenie dysproporcji społecznych oraz rozwój kapitału społecznego.
- **Bezpieczna żywność**; rozumiana jako przedsięwzięcia zwiększające dostępność i umożliwiające rozwój produktów spożywczych wysokiej jakości, zgodnych z ideą zrównoważonego rozwoju, bezpiecznych zarówno dla końcowego odbiorcy, jak i dla środowiska w całym cyklu produkcji i dystrybucji
Celem będzie wdrożenie i utrwalenie standardów produkcji i przetwórstwa zgodnych z ideą zrównoważonego rozwoju i wysokiej efektywności energetycznej oraz wzmocnienie pozycji konkurencyjnej regionu i regionalnych marek sektora rolno-spożywczego na rynku krajowym i za granicą.
- **Nowoczesne usługi dla biznesu**; mechanizmy wspierania działalności gospodarczej; usługi „szyte na miarę”, dostosowane do indywidualnych potrzeb, zapewniające kapitał, infrastrukturę i zasoby wiedzy niezbędne do rozwoju i wzrostu aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw.
Celem będzie kształtowanie otoczenia sprzyjającego przedsiębiorczości poprzez rozwój rynku nowoczesnych usług biznesowych oraz wzmocnienie i utrwalenie statusu Warszawy jako ważnego ośrodka outsourcingowego w Europie Środkowo-Wschodniej.
- **Inteligentne systemy zarządzania**; rozwiązania infrastrukturalne i procesowe charakteryzujące się wysokim stopniem adaptacyjności, prowadzące do wzrostu automatyzacji i umożliwiają skuteczny monitoring procesów związanych z aktywnością gospodarczą, umożliwiające m.in. zwiększanie efektywności surowcowej i energetycznej oraz poprawę jakości życia, także w kontekście bezpieczeństwa ludzi.
Celem będzie upowszechnienie stylu zarządzania ukierunkowanego na wysoką innowacyjność i adaptacyjność, zwiększanie efektywności kosztowej i materiałowej.

Informacje zawarte w niniejszej broszurze przygotowane zostały w oparciu o RPO WM na lata 2014- 2020 oraz Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WM.